

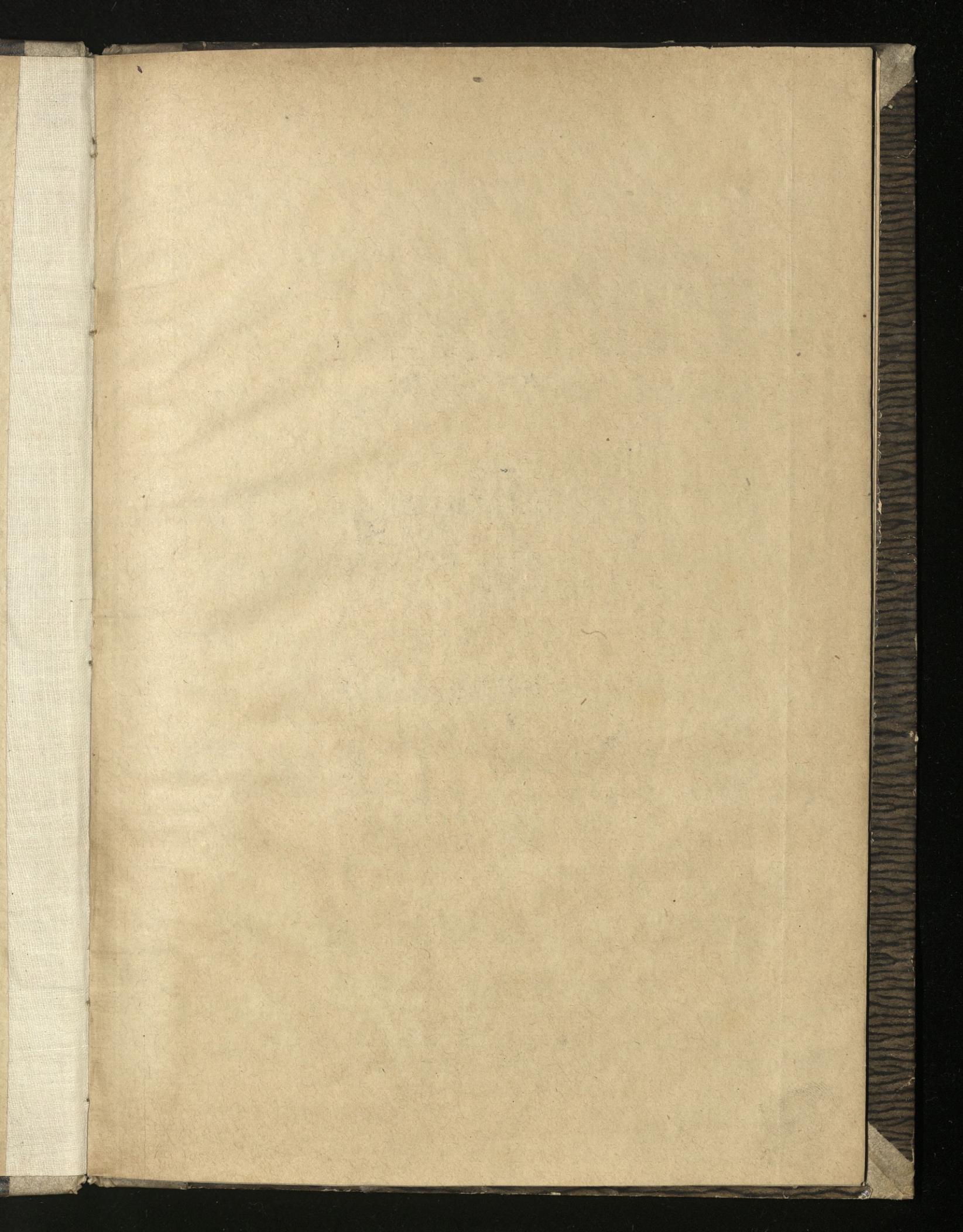
Przez
wszy,
Wedel-
Turzyń-
sz
Dr
czevitz

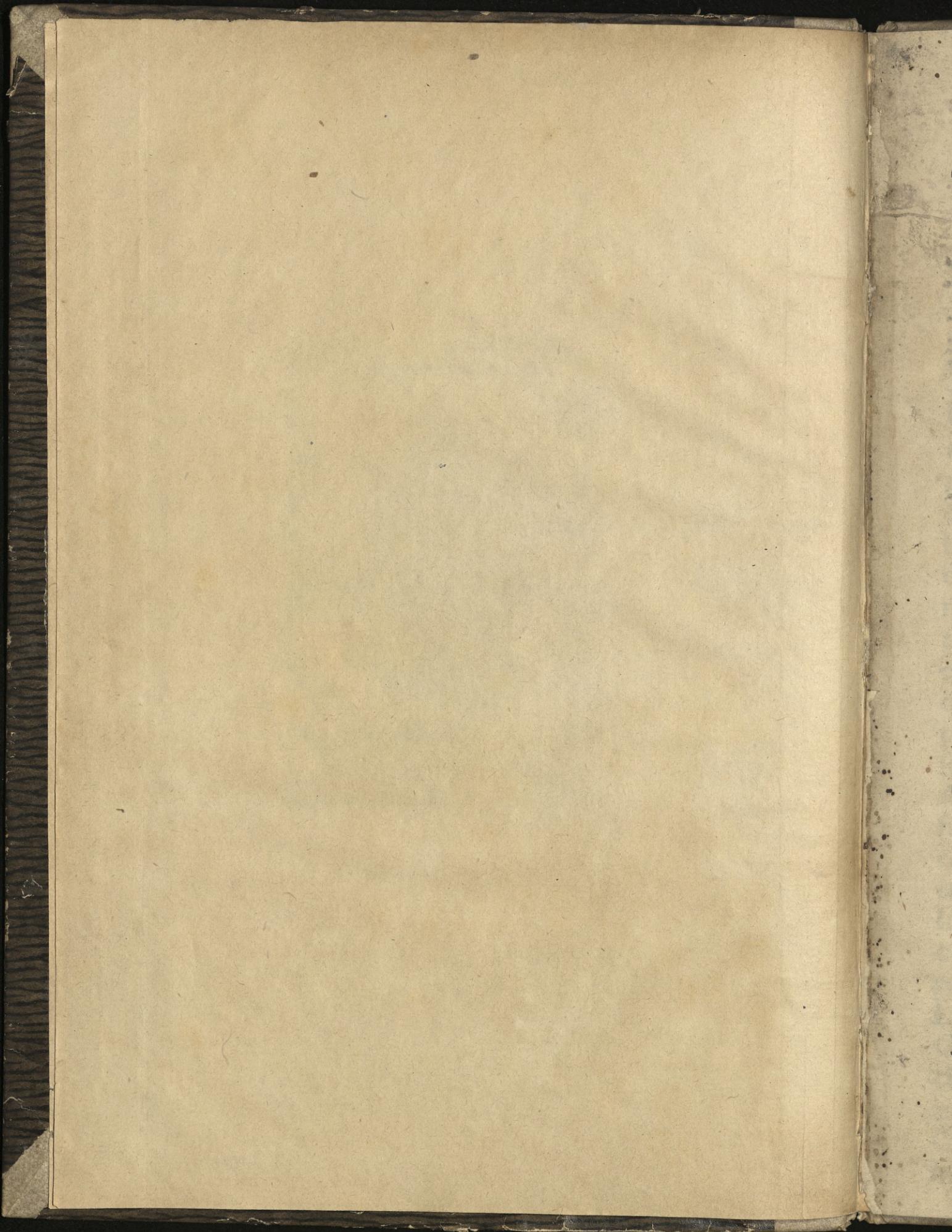
Z KSIĘGOZBIORU

S MARIANA
SWINARSKIEGO

Klucze

A S C I A
P E R V E T V S T Æ D O M V S
S M O S Z E W I O R V M

Horarij Rota per Virginem

JLLVSTRISSIMÆ D O M V S

T V C Z Y N I O R V M
F A S C I A T A.

S E V

C O N I V G A L I S N E X V S

JLLVSTRIS AC MAGNIFICI D O M I N I ,

D . S T A N I S L A I
D E S M O S Z E W O
S M O S Z E W S K I

Castellani Santecensis Filij,

C U M I L L V S T R I V I R G I N E ,

C A T H A R I N A

à W E D E L

T V C Z Y N S K A

Succamerarij Inowłoslauiensis Filia.

Auspice pennâ acclamante,

JOANNE CASIMIRO STECZEWICZ Presbt: S. Theolog:
in Colleg: Posnanie: PP. Soc: IESV Auditore:

Vtriusq; Domus Deuotissimo

C L I E N T E.

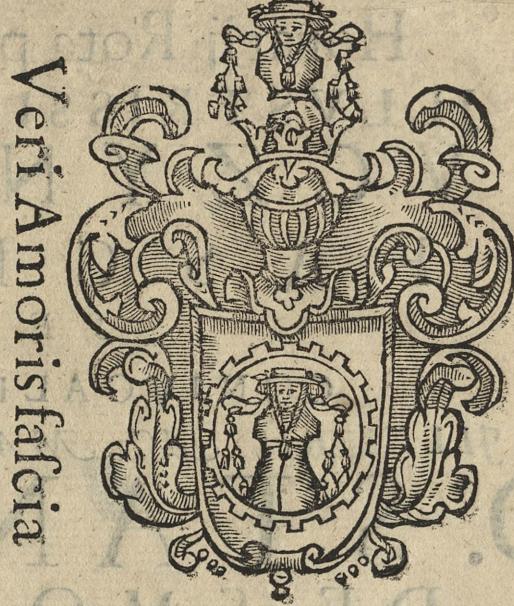
Anno Desponsati Orbis 1653. Die 23. Februarij.

POSNANIÆ, In Officina Vitæ & Heredum ALBERTI REGVL.

JN GENTILITIA VTRIVSQ; DOMVS
J N S I G N I A.

Vtrumq; Rubiginis expers,

Non feritate riget

Mobilitate viget

Quia longo splendescit ab vſu.

Ferrum, non ferrum, Sic iuncta nec arma fatebor.

Hoc secat, hoc melius dissecat absq; manu.

Temporis est primum, verum aui glossa secundum.

Vnā coniunctum, ſacra beata fouet.

Hoc oras varias, illud percurrit in Horas

Vtrumuis numerat que ſibi parta refert.

Non feriunt & non clangunt niſi preſſa moleſtē

Ambo ferre dolos ambo dolando ſciunt.

Virgo ſunt ambo, terrā cum Virgine nata,

Virgine, fidereis digna perinde polis

Quām bene Cyclopum, Enceladum, Clarosq; Gygantum.

Encaustes fastus vincit ad arma Lechi.

A S C I A

QVID. QVALIS. QVANTI.

E T Q V O V S Q; S I T.

S I C F A S C I A T A.

DN breui multūm fasciatam, dicturus Asciam Tuam, Saturnia appello regna **ILLVSTRIS** & **MAGNIFICE DOMINE**, quia ferrea ut potē hodie Encaustæ Sarmatici, hanc dicere non permittunt. Ea est, quæ Cælesti Pneumate per occultiora vitæ spiramenta, de inferioribus Orbis anfractibus, virgine aio terrā, in sublimiora cuecta, sidereis dotata laureis, ibidem iam pridem potitura folio, nisi solum sibi multūm perutilem, vt indigenā, tantillum eò usq; retinuisse. Et Certè, Auri felix assecla, futura aureis quandoq; accolta Climatibus, eò quò semel tendere edocta, ab ipsis amplissimi sui statutus primordijs, nō potest nō feliciori cōtendere pas- su. Ferream in ipso aditu putaui: ergo Diuinioris Alcidis magneticam poposci facundiam, vt eā suffultus, rudiori ingenio, & tenui satis eloquio, mitigationem & promptiorem reciperem. Sed ecce spem vltrà meam, ea est, quam nulla dicendi facultas, nullum flumen ingenij, non dico comprehendere dicendo, sed ne percensere cogitando, satis dignè ac par esse possit pro viribus audeat. Insigne Domus **LECHI** est. Illius inquam Domus (si quid Patriæ laus **Gnatis Carissimis** indit) quæ metallico etsi ex opacis calle profecta, adeò eluxit, vt facile quasq; ab æuo **ILLVSTRISSIMAS** ceu inuisas suo excæcarit nitore Cæcumas. Pharos omnium etiam in ipsis tenerioribus cunabulis stetit. Cum felicioris audi fortunæ

Dynastæ undequaque ad eam sua appellerent nauigia. Palæstram vtriusq; Palladis, immò Artis & Martis dicere, & docere non erubescerem, si per breuem hoc loco paginam, & temporis intercapelinē concederetur; & si non eximiæ sobolis sed inclytæ Parentis assumerein materiem. Aureo mihi adnotant calculo tot Barbaræ Gentes, dum eam strenuæ fortitudinis heredem toties quoties legerunt, audierunt, viderunt, anhelo spiritu exhorruerunt. Huius insigne decus Ascia Tua, ut Patriam sic vitam immortalis trophœo dignam sortita. Ad sacrosanctum Murum Christianitatis, Clypeus erectus fortitudinis. Ad Asylum Pietatis, Anchora Gloriæ. Ad omnis Pretij Gazophylacium Inestimabilis ET LUCE ET CANDORE Vnio Ponti. Haud potuit melius exuberare, & nitidius virescere ad prima Cunabula tellus Sarmatiæ. Haud potuit cum Primo Parente cariora producere pignora, quam ferrum illud, quo & sua incolumentas, & subditorum quies, & reipublicæ salus, & omnium vita fortissime septa propagaretur. Nō potuit ut nec debuit alio metallo splendidius clucescere, quam eo quod cuiq; commodissimum arbitraretur. Quid velim adapertum puto. Ascia Tua Basis pietatis, Fundamentum virtutis, Scutum Diuinæ gloriæ, Propugnaculum Patriæ, Murus Aheneus Poloniæ, Propagatrix Iustitiæ, Radix Sanctimoniiæ, Amcisus scelerum, Excidium vitiorum, Terror hostium, Structor sacrarum ædium, Custos Ararum, Observatrix Pænatum, Monstrorum Domitor. Sarmatiæ Coætaneus auctor, Immortalis nominis & gloriæ vera Inuentrix. Videre est quæ posuerit primordia sub LECHO. Quot Idolorum Lucos succederit sub MECISLAO, Quot Monstra domuerit sub LAGIELLONE, Quot aras exerit sub BATHORTIO, quot errores pampillauerit sub SIGISMUNDVNO. Quot Hæreses profligauerit, Hostes fuderit

*sic qui-
dam di-
xere Po-
loniam.*

derit, Propugnacula erexerit, sub VLADISLAO
Quām fortiter dimicauerit sub CASIMIRO, &
Celebratum quām in summum apicem etiam apud
exterorū temporibus nostris, Ciuis maiestate Poloni
nomen deduxerit. BIELSCIJ Clarissimi rata vota lo-
quor. Qui LECHI Comitem, vnius ē duodecim Re-
gni Proceribus Clarum aposphragisma, summum
tum Patriæ decus ASCIAM edocet. Nobilitatis nun-
quam non laudanda fero encomia, cui Peruetusta
quidquid virtutis adminiculo habere potuerit, natī
uā lingua plus quām Apollineo dicitur oraculo. La-
tē patent quām altē Patriæ fines propagarit, Regum
Poloniæ sedem adauxerit, filios, nepotes, Athletas,
ILLVSTRISSIMOS sibi adoptarit: quām Mæcenates, Tu-
tores custodes, Amicos, suæ fortunæ, conciliauerit.
Quid aio? immò vberius loquar, dictu difficile quām
plurimi Mæcenates, Tutores, custodes, Amici ex-
quisierint, & velut peruetustæ immortalitatis insi-
gne Cereis suis medium inter ad postes posteris ap-
posuerint: Quid? nisi solidū & perenne omnis decoris
& nitoris, gloriæq; mausoleū. Hic loquerer si Anna-
lium paginas contexerē ZGORKOVIOS, CZARNKOVIOS,
ZEBRZYDOVIOS, TEČZYNIOS, OSSOLINIOS, KALINSCIOS
& mille Maiorū ILLVSTRISSIMORVM ad ASCIAM vincu-
lo immortalitatis Consistentium vitas. Hic Palati-
nos, Castellanos, Capitaneos, Equites, Duces, For-
tesq; Heroës Laureā adnotarem pennā. Sed nimius
hic esse nolo & si in pupilla veræ veritatis, ne blan-
dæ adulatioñis, vel alicuius in gratiam nouæ pro-
mulſidis, quæ à sacra abolla vt aliena sic semper e-
xul, videar esse fautor. Dico breuius quām res tan-
ta dici possit. Quisquis aliquando Patrum Patriæ
Clarissimum inuisebat cætum, Catonica Vota deci-
dentem. Quisquis Concordes Nobilitatis Confes-

sus vnam è cunctis libertatem Patriæ multum propagantem inspiciebat. Quis quis Equestrem ordinem Martios properantem in campos animaduertebat, oculos diligentius in aciem flectebat Antesignanam Herculis clauam opinabatur. Ad Iudiciorum sacrosancta subsellia, Iustitiae assecla, Ad officia & castralia munia, In Liberos subditos regimina, fasces Romuleæ sedis fulgere putabantur. Nouerat hæc semper consilio iuuare, Iudicio discernere, viribus persequi, Clementiam prodesse, humanitate allicere, concordiam fouere, & tandem ferreæ ut ita loquar æternum perennaturæ studio Constantiæ omnia disponere. Verum nec hodierna conqueror tempora, quibus Ascia hinc paucis ante regnare visa, quam sapientiam prudentiam, ingenij maturitate, graui consilio. Nec modo consopita rubiginatur. Vis senatui prudentem? Equitibus expeditum? Nobilitati ingenuum? Legationibus strenuum? sub Ascia & cum Ascia quærito virum. Vis in rebus versatum? in Publico consilio eruditum? in Patriæ tuenda salute Zelozum, sub Ascia & cum Ascia inspice Catonem. Sed hæc non meum, cuius est precum satius quam Heroum perpendere Annales, scrutari. Verbo rem complectar. In Te ipso ILLVSTRIS AC MAGNIFICE DOMINE tantum eluxit, ut non immerito & Latij fasces, & Austriae Pænates ei submississimum summo cum applausu dederint poplitem, Hoc. Hoc. vt.

Æthereo fumauit de sidere. Sic

Nec sealec falsa te sum rubigine ferrum.

Vbi verò ad hæc cælesti Numinis approbata Christia, Horarij eam ingredi video Rotam, & Virgineo, velut in omnis fortunæ thalamo, iungi confortio, Patheticus esse, & nouum illud Lucij Emilij ingredi pathos inuitus debedo. Ferunt hunc cum beatam illam Elegi Louis imaginem vidisset, diu attonito similem hæfisse,

hæfisse, tandemq; in eas voces prorupisse. Papæ: so-
lus Phydæ Jupiter Homerici Iouis maiestatem com-
plexus est. Eheu! Parcite, parcite, ILLVSTRISSIMI Sar-
matæ, non derogare Diuino planè oraculo satis ve-
stris pignoribus, sed animi tantillum erogare volo
ut meis patiamini inesse votis. Verum fabellis Epi-
mithion addo. Quæ Iouis Homerici maiestas, vt di-
uinum quid spirare aduerteretur? ea sanè quæ in cæ-
no Gentilitatis fôrdidiūs enutrita figmentis vetusta-
tem satiūs excæcarit, quām radio vel vnicō probi
coloris illuminarit. Non eam aio complexam ASCR-
AM SMOSZEVI ORVM, sed ingenitam metallico sibi
splendore. Maiestuosam rotam illam volo, quæ &
Romana mensa subsellia, & fortissima aggressa Capit-
tolia, & munitissima peragrata regna, quor horas,
tot trophæa ouanti decidens incisura. Illam volo
quæ Romuleos Lares suos dinumorare edocuit cur-
sus, admirari voluit motus, suspicere contendit co-
natus. Illam insuper volo quæ cælesti semel instru-
cta volubilitate adeò felici passu suas ingressa peri-
ochas, vt etiam vnum è primis custodibus cæli suo
allectum indiderit centro, & satis cæli ante sustinen-
tem æstus fulgore nunc suo perstrictum diuiniori
contexerit mitrâ. O Beatum consortium cælone an-
terræ æquius Epinicion canendum, sanè huic quia
illud, sociali inuidentia pressum terrenos concipi-
uit cursus. Dum ego hic rotam aio, septem Sapient-
um inquirō eandem, & egenus Superos per ipsos
Diuiniorem emendico stipem, vt sua promant en-
comia, & hanc æquiūs dicant, orbi dicaturi. Vide-
rat quidem eam tot ante Nestoreos soles. Verum
inuidiori lumine, incolis suis pretium valoremq;
eius propallare nequibat, virginem duntaxat in-
termediam, huic indigitans iconem clamitabat.
QUI POTEST CAPERE CAPIAT. Quid? Pietatis cursum. Vir-
tutum

tutum carpentum, Strenuitatis plastrum, Fortunæ
stabilioris rhedam, Orbis perfectioris ideam, omnis
deniq; dotis ditoris Rotam, de tot ouantem & Tri-
umphantem subiectis hostibus; virginem auspica-
bili diademate cinctam. *QVI POTEST CAPERE CAPIAT.*
Ethicam semper omnis gloriæ inspiciebat imagi-
nem idcirco velut spirantia signa demississimo po-
plite, enarrare impos venerabatur & verebatur in-
digitando *QVI POTEST CAPERE CAPIAT.* Sanè equidem,
cum eò eluxerit ut antiqua omnium Toparcharum
figmenta & si aureis clara curulibus, & eburneis cur-
ribus felicius vecta eius substiterint motu. Witelli-
os vel potius Wedelios volo quorum nomen hucusq;
transuetum quos non superarit, peritorum mitto iu-
dicio. Caroli Magni ut sacri Imperij sic sacra inuoco
vota. Miratur hic Wedeliorum præpotentem Bel-
lonæ rotam, & suo comitatui adscriptâ, velut trium-
phali per omnium hostium insultus deuehitur felici-
ssimè plaustro. Sciebat quandoq; per hanc Maio-
rum suorum fulta subsellia, ergo libens conquiescit
eadem. In Saxones & Principem Windekindum
mittit velocem. Horâ vnicâ dimensa ad primam li-
neam eorum feram insaniam. Cumq; Gryphorum,
Flamminiorum Comitum suorum stupore felicissi-
mè ad vnicum motum efferam barbariem indice
succidit. Digna perinde quæ vniuersæ Marchiæ ob
Diurnos sudores victor hereditario iure præpone-
retur. Sed quid Antiqua mordaciùs scrutor. Præri-
pit palmam Doctus Aufonius Qui famosos omnium
virtutū genere vocat Witelios; ego accepto sermone
Patriæ dicam Wedelios. Arridet multum Antiquo-
rum elogiis, tenax encomiorum vicina Germania,
quæ et si tristi, dulci verumtamen PETRVM à Wedel
TVCZYNSKI ad Clarissimos Bransbergenses Lares,
cum vniuersa fortis lectoris Nobilitate celebrat
epicedio.

Qui

*Hoc fuit
Anno
1596.*

Et infra.

*Qui se se penitus Deo dicauit
Et natus Patriæ est bonisq; amicis.
Quid Petri memorem decora facta
In Diuos, Patriam, Domumq; claram.
Hic natale solum & Lares Paternos.
Gentem & Wedeliam suo parabat
Ornatam dare posteris labore.*

Nec verita vocare. *Decus Ausonidum Patriaq; Columnam.*

Hæc externa. Nostra nostris comprobare lubet. Patriam Carissimam inspicite, certo certius ea est amplitudo ILLVSTRISSIMÆ Sobolis eius, ut quisquis ille ex amplissimo sit magistratu ipsos olim Romæ ouantes supereret Dynastas. Et quotquot illis Imperatores tot nobis Senatores censere & recensere licet. Etsi exigua magna tamen ut animo sic fortunâ Sarmatia semper, nunquam maiestatem admirata. Romæ: Cum hæc haud adeo pridem vnius cum Asciano Assessoris eius satis non admiraretur. Et nisi sanctum quod ibi depositum credit recoleret Numen, nihil esset quod emendicaret. Idcirco eodundat taxat feliciorem deprædicat, quod ei desuper gratis datum iudicat. Ait illa clarior sua suis, Diuino auspice Numine, viribus parta. Quod si ita est. Loquantur liberius. CROMERVVS, DLVGOSSVS, CRANTCVS, Pomeraniæ fasti, & pacta cum Crucigeris facta.

NOBILES IN QVIENT WEDELIANI QVI NON MODO IN FIDEM ET SOCIETATEM REGNI POLONIÆ VENERANT, SED FIDELITER ATQ; CONSTANTER IN OMNIBVS ANTE ACTIS BELLIS PRO REGNO POLONIÆ MILITAVERANT, PRIUS SE VELLE MORI QVAM A FIDE ET SOCIETATE REGNI DESCISCERE QVM MAGNA EFFUSIONE LACHRYMARVM ADSTRIVEBANT. Currit velocius aureisq; notis signet encomia de Wedel Rota omnia supposita tenens: Cum & subsellia Consulum, & Palatia Ciuium, & Baltheos Equitum, & fasces Heröum felicissimè in nostro possederit regno. Mittat Epiphonema suave, cum & in Senatu perorare, & in Co-

mitijs consulere, & in confessibus discernere, & Ter-
ritorijs dijudicare, & in acie triūphare noscat. Anno
1380 Sendiuojo Virio Castellano Bninensi gente
Nałencio, & IOANNI CZARNKOVIO Iudici Posnanien-
si, cum Czlopā à Suatiboro Pomeraniæ Duce, op-
pugnaretur, Sulissium Wedelium T V C Z N A Domi-
num suppetias tulisse firmissimè edocet CROMERVS;
Adeoq; auspice dextera vt per eum soluta obsidio-
ne Czlopā, hypothecæ nomine, annuente & stren-
uitatem collaudante Lvdovico Rege, eidem cesse-
rit Tributaria. Nec clades ad Choynecum à Cru-
cigeris tanta fuisset (edisserit idem) si CASIMIRVS Se-
renissimus Poloniæ Regum, IOANNEM CZARNKOVI-
VM Castellatum Cnezuensem, & IOANNEM WEDELI-
VM, cum quinque millibus lectoris Cohortis in sup-
petias vocasset. Mitto alios aliò. Virginis hæc curâ
Vide etiam fol.
324. & methodo facta, quæ vndequaq; Sphærâ fortiori
septâ regnare videtur. Non dico Sarmatiæ (nisi quis
WANDAM eandem de Wedel asserat Virginem) sed
antiquorum consopitæ Magnificentia. Hanc ad
ASCIAM non aliam dicam nisi Palladem omnia fau-
sta, ipsamque fortunam in Patria palantem. Et hu-
ic ASCIAM coniunctam, Omnis gloriæ propaginem
sufficiat dixisse.

Mirâ qualitate præditam habet cur admiretur Or-
bis Vniuersus. Ferream si dices tantillum errabis,
quantum si auream dixisses aberrauisses. Omnipo-
tentis ferrum illud quod aliquando super aquas nata-
re visum, immensum mysteriorum posteris fudit O-
ceanum. Sed non in eo quia per latè diffusas tam-
gentium quam populorum liberiùs agam Sapien-
tiæ, scientiæ, eruditionis, strenuitatis, totque parti-
um orbis ferebatur aquas. Nostræ ASCIAE est, San-
guinem etiam gurgitantem hostium felici transme-
are scapha: indeq; velut è profundo pretiosa dedu-
cere

cere pignora, ita ut Vncinus depopulans maritimum
Gazophylacium esse videatur. Clauam Herculis, ni-
si maiori digna foret dextra, ipso etiam barathro
horribilem in tot sacrosanctis Athletis nemo non
asserat. Optimè hanc ad diuersissima rupium Saxa,
immò Caucasea hostium pectora occasio & tempus
exacuauit, ipso acuminis perterriti aspectu velut fal-
ce succisa grama quotquot obstabant cadere vide-
bantur. Duras & efferatas ceruices magneticō im-
butas furore velut mollia rumpebat fila. Nouerat
ut fama est quondam Alexandri ferrum Gorgoneos
dissoluere nodos, sed Appollineo fultum Oraculo
non tam potens quam auarum Imperij Nostrum.
longè splendidius, solo Sacræ religionis incendio,
Patriæ amore, Amicorum solamine, vicinorum sub-
sidio *OBSTANTIA SOLVERE NATVM.* Splendorem eius si
quæreris? Ille est: quem si Cœlestibus iungeres pigno-
ribus vnum ex illis iure optimo existimares: adeò
continuo perpolitum vsu, ut speculi instar inumeras
refundat species. Flagras humanarum Diuinorumq;
virtutum studio? ASCIAM pete harum ibi releges ico-
nem. Fulget partem vnam versus. *AVTKMNVS VIRTU-*
TVM. alteram, amoenissimo colorum nitore omnium
VER ANNORVM. arripit animos. Manubrium eius illa
Platano ductum, quæ maximi Principum luxerat
quandoq; spolijs ex hoste relatis. Illa Platano du-
ctum, quæ in Libano sata quò sublimius eò altius re-
nidet. Hic *TRPVS ET CIPPVS* Bulgariæ Cremonensis è *Sarcophago* prosilientium mirè Surculorum, quorum *TYPO.*
alter Pacis, alter virtutis, alter æternitatis fraganti-
am spirat. Manibus pedibusq; in eius sententiam ibo,
si quis dixerit triumphali progenitum lauro, quod
nullo fulmine eo usq; læsum, tot Regum decorauit
triumphos, Heroū vestiuit applausus, & felici omne
Calendis Ianuarij Tuis maioribus datum, nunquam
non

non Diuinum quid referre visum... Cernite quām di-
urno iam attritum vsū, non plus decoris quām labo-
ris desudat. Sarcimina miro ordine texta assiduitatē
vigilantiæ, pallor Diuini exercitij æstum, exasciatio-
tot ictus quot usus edisserit. Suo tamen non con-
tentā fulgore Horarij ingreditur Rota, forsitan in
viuacissimo quos aliquando egisse studuit relectura
circulo sudores, & claros mensura splendores. Her-
culeum ferrum, perfecti orbis perfectissimum, appe-
tit centrum. Vbi melius ire per medium, & fortius
hostium rumpere præcordia discat. Quis Eminentissimi
subsellij mitras, Serenissimæ maiestatis Togas,
Inuictissimæ Palladis Baltheos, verum veri Amici tha-
lamum & immortalitatis trophæū non ingredetur?
Posuerat quidam vnitati in circulo sitæ Philosophi-
cum Lemma, *PERFECTVS AMOR NON NISI AD VNVM.* Quid
nisi immortale, & immobile, quod petijt ASCIA. Diu-
percunctanti peruerustam venustatē Virginis à We-
del imbecillitas fandi præsto semper fuit, ipse enim
quo nitidissimè præfulget concolor habitus ignauum
encomiasten graui perfundebat rubore. Virginē ma-
nib⁹ truncam Ducali tamen conspicuam bysso quis e-
differet? Virginem virgineo perfusam rubore Causiā
tamen Cardinalitiā ouantem miraculum potius quām
materiem encomiorum quilibet censebit? Loqui li-
cet breuius quod diuturnius percunctari haud licuit.
Sapit maiora se ipsa actiuitatis sphæra, vt non virgi-
nem in ea sed omnium copiarum fontem dicere ipsa
rei magnitudo poscat. Ex hac peruerusta Rota & E-
minentissimi Cardinales, & Serenissimi Principes, &
Illustrissimi Equites, & Cataphracti Herœs quo pro-
dierint, ipsa sui specie subdit. Legit Ausonia pertot
temporum spatia in hac rota Gnomonis altioris non
adumbratas fuso incisuras, sed cum pondere graues
plures quām horas relegit Athletas. Horarij rotæ Ma-

gnatum communius inuisere Palatia, illustrare subsel-
lia, instruere mensas, oblectari ingenia, norunt Illæ
regimina vrbium, Columnæ exercituū, solamina iter
agentium, Duces & Reduces nauigantium. Animam
corpus agere dicimus dum Rempub: aut viatorem his
absq; delitescere sentimus. Et eò magis arripiunt a-
nimos quò apti² idex arriserint humanæ, vnde si quid
simile redolere videm^o æstuanti quodammodo rapi-
mur studio quo adusq; etsi carissima modo chalissima
tenere possimus. Nemo est qui non cæco feratur im-
petu *DONEC TENEAT OPTATA*. Honoris & vtilitatis audif-
fima corda per ferrum & ignes, montes & cespita non
durum peragrare ducunt si honoris porrigatur pign^o.
Libens ego ad Virgineam aio de Wedel rotam quod
liberiūs quidam ad suā cecinit *FOVET ET ORNAT*. Trun-
cam manibus non sperne, repellere nescit nisi cornu-
tos extra recti sphæram. Prona in omnes *ET FOVET*
ET ORNAT. Triumphant tot LECHI Dynastæ ad hoc in-
signe sanguinis penicillo signati, quos lumina potius
Olympi quam Sarmatiæ proceres dices. Illi in-
quam *ZBOROVIJ* quorum nomen in postuma tem-
pora eò altius quò generosius aliquando stetit. Illi *O-*
PALINSCIJ Aurei velleris Magnanimi lazones. Illi *FIR-*
LEIJ cum Leopardo non prius aduenæ quam Patres
Patriæ nunquam non Polonici Athlantides Orbis.
Illi *LESZCZYNIJ* quorum vt Primatum innititur capiti,
totius Reipub: moles. Ingreditur ergo hanc Virgineā
Domum *ASCIA* Tua *ILLVSTRIS & MAGNIFICE DOMINE*
vt laboriosa *PRETIVM NON VILE LABORVM*. *POST TOT DI-*
SCRIMINA tandem lucecere datum In Auge. Enim-
uero nolens volensq; Astrologorum sequor iudicium
qui *ASCIAM TVAM* vt ferro insignem Martis esse vo-
lunt: socium appetit sidus. vt *VTROQ; SIT CLARESCERE*
RYLCHRYM. & nouum aliquando renascatur Sarmatiæ
siciuncto fidere Clima. Non vacuus esse Hariola

volo quia caput quod Virgini præst̄ iam posuit præ-
xim, cuius Cornucopiarum nec LECHVS ipse satis admirari, nec postuma enumerare valebunt tempora.
Nōn vacuus vates esse volo quia quæ præmanibus e-
iusdem fortis teneo pignora, non alia spirando spe-
randa promittunt. Ingredere felix Tuam ASCIAM
noua hic manet *QUALITAS, SIC FASCIATAM.*

Valor eius non meæ censuræ pretium. Caro
valet quod tantum valet quantum omnibus præ-
ualet. Ponderare si vellem, alterius Orbis quæ eius
capiat gemmea pignora frustra attentarem lancem.
Non facile appretiatur quod omnia appretiat, nec
ponderatur quod non mensuratur lamina ponderis
appretiante. Emetitur hanc Otomanicus hostis, suo
perspicuo appositam sideri sed quantum haec distat ab
illo, quod unico glebae perfusum atomo splendorem,
quodq; hinc sequitur pretium appretiatum amittit:
haec nullam unquam passa est Eclypsim. Raram sub
sole finitimæ censuerunt Gentes, ergo ut caram sem-
per veneratae. Magni Vitruvio teste habebatur quó-
dam ASCIA illa quæ valorem inquirebat Calcis. Su-
matur ASCIA inquit & quemadmodum materia sic
calx in lacu ascietur macerata &c. si siccum & purum
ferrum educetur indicabit eam euaniam, si pin-
guis fuerit circa ferramentum, uti glutinum haerens.
Haec artificum experientia. Non calcis sed Cænos
Barbarorum sanguinis mensa pinguedinem ASCIA
Tua nunquam sicca & pura educta, circa ferramen-
tum quot guttas tot hostes gerens inharentes. ergo
suo se ipsam prestat valorem. Ad Latus Virginis Rotæ
circumscriptæ *MULTO PRETHOSIOR AERO:* quia utrinq; sunt
PIGNORA CARA. Tulerat quondam por nemora ere-
mosq; Cæsarco insignita orbe faustissima Dama pre-
iosum pignus concinens gratulabundè *HOC ME CÆSAR*
DONAVIT. Subsistens ASCIA Tua inter Latra Rotæ non
aliam

aliam lœta auscultabit, nec latiori cariora prædicabit
ictu quia Cæsareo diademate cincta, munificum-
sibi inditum pignus Congratulabitur. Felix aliquan-
do Roma superbo radiabat auro, micabat gemmis,
reucebat metallis, ubi è lateritia facta est aurea,
sed ne vestigia Pompæ ad nostra delata tempora, ma-
net multo pretiosior auro ASCIA cum fascibus Rotaq;
cum Virgine, quæ multas peragratæ oras, mordaci
gloriæ inhæserunt vestigijs, illis nunc primum gaude-
re videtur, ut non immerito protulerit quidam HÆC
LATIO RESTARE CANVNT. Et nisi Sacrosanctos Romæ ve-
nerarer Lares, Gazophilacium LECHI quod tanta cō-
tinet pignora Latium vocarem, quia aliò transplanta-
ta collaudat. Nil pretiosius libertate dicit rerum cō-
geries, hanc ad liberiores Rotæ incisuras propagare
venit Virgine Præside ASCIA Tua, Immensum ergo
capit vtrinq; valorem.

Sed meridiano affundo splendori fulgorem. Lu-
ce clarioravbiq; sunt quæ hactenus tenaciùs ingemi-
nata. Quare coronis ipsius naturæ tramite currit
Ad tam felicem ROTÆ HORARIÆ ingressum, & felici
Virginis Consortium ASCIAM Tuam fore perennem.
Ex primo orbis exordio numerabat sui primordij ge-
nus & ad prophasim Sarmatiæ iam cum LECHO & ME-
CISLAO idolorum succidebat lucos, ergo immortale
quid petit: Suorum laborum perennem positura
Corollam. Æternitatis ipsiusq; Diuinitatis iuxta
Ægyptios & nunquam marcescentis ætatis subintrat
Symbolum sic ac clangente & acclamante solido per
horas horarij Cursu. NEC QUIESCO NEC LASSOR IN AEVVM.
Hæc Tuæ Vitæ mortisq; Comes. In prosperis & ad
uersis solatum. In periculis subsidium, In lapsu fir-
missima basis. Currebat eò usq; felix ut NULLA SINE LI-
NEA HORA transacta degeret. Velocius approperebit
in ipsam post fata Æternitatem, ubi affutura quæ li-
neam

Docent
quidans
quod n.e.
talla fint
cure te-
ra condit
ta.

neam propagabunt Domus in Nestoreos soles, pro-
feret Lineamenta. In His Plato Philosophare, Tybe-
rius imperare, Eduardus regnare, Orbis triumphare
in æuum contendit. *HIC FELICITAS TEMPORVM*, PHILLIP-
PI Secundi Regis Hispaniarum incipit. *PERPETVITAS*,
ANNÆ Reginæ Vngariæ exorditur. Laurea Corona
Renatæ Lotharingiæ, immo Cor vnum & anima vna
virescit. Margarithæ Lotharingiæ vires roborantur.
ISABELLÆ Vallesiæ *IAM FELICITER* Omnia propagantur.

Roderi Experieris sideribus excipiendam, EDWARDI Anglo-
cus, San- rum Regis fortunam, qui cum in itinere ad Sacrum
cius in Sepulchrum suscepito notabilem plagam venenato
Histor: gladio Mauri accepisset inflictam, eius Coniux ma-
Hispan: nantem quotidie ex vulnere mariti purulentum so-
lius melle Conditum Amoris lingebat humorem,
vnde illi sanitatem sibi immortalem Coniugali amo-
re gloriam peperit. Experieris Gabellinensium sub
HENRICO sortem quos humeris suis, Coniuges ex
truculenta obsidione velut monilia collo affixa
hilariter exportarunt. Hoc Carpento rotæ, per me-
dios deueheris hostes, Hoc numerabis diurni laboris
victimas, Hoc tuam Solaberis vitam. Prona Tuos
vt inermis currit in aplexus. Ingredere felix, me-
tire tempus quo Tua viuet vigebitq; ASCIA. Appen-
de tantum, ponderi consulens, vt velocius currat,
Domus Tuæ insigne: leges & releges in ASCIA
sic FASCIATA, & miram Naturæ gloriam.
Et sublimem rei splendorem, & immensum,
laboris pretium, & inaccessam temporis
Æternitatem. Fiat fiat. quod gratu-
labundi volumus & vouemus.

D I X I.

